

بخش هشتم

استخوان بندی تشکیلات حزب

۴۳- سازمان حزب که مرتباً در حال گسترش و قوی شدن است، نباید فقط بر مبنای تقسیمات جغرافیایی تقسیم بندی شود. بلکه شرائط واقعی اقتصادی، سیاسی و عبور و مرور در هر منطقه ای را هم باید در نظر گرفت. مرکز ثقل را باید در شهرهای عمده و مراکز صنایع بزرگ قرار داد.

معمولاً وقتی یک حزب جدید ساخته می شود، این تمایل وجود دارد که سازمان حزب یک باره در سراسر کشور پخش شود. بنابر این بدون توجه به این موضوع که تعداد کارگرانی که در اختیار حزب هستند، بسیار محدود است، این کارگران در تمام جهات پخش می شوند. این کار باعث تضعیف قابلیت عضوگیری و رشد حزب می شود. در این موارد می دیدیم که دفاتر حزب مرتباً در جاهای مختلف بر پا می شدند ولی خود حزب موفق نمی شد که حتی در مهم ترین شهرهای صنعتی جای پای محکمی به دست آورد.

سازمان های ناحیه ای و استانی

۴۴- برای متمرکز نمودن فعالیت حزب تا عالی ترین درجه ی ممکن، عاقلانه نخواهد بود که رهبری حزب را به صورت سلسله مراتب و گروه هائی که از یکدیگر دستور می گیرند. در آوریم. هدف باید این باشد که در هر شهر بزرگ که متشکل از

یک مرکز اقتصادی، سیاسی و ارتباطی می باشد، باید به صورت شبکه ای از سازمان های حزبی مناطق اطرافش که از نظر اقتصادی سیاسی بدان وابسته هستند، در آید. کمیته حزبی در یک مرکز عمده باید در رأس بدنه حزب در منطقه مربوطه خود بوده و فعالیت های سازمانی خود را با حفظ ارتباط نزدیک با افراد عضو در منطقه اجرا نماید. افراد سازمانده در چنین ناحیه ای که در کنفرانس ناحیه ای انتخاب شده و توسط کمیته ی مرکزی تأیید شده اند، متعهداند که در زندگی حزب در سازمان محلی شرکت فعال داشته باشند. کمیته ی ناحیه ای حزب باید پیوسته با کارگران عضو حزب در ناحیه تقویت گردد، تا این که رابطه ی نزدیکی بین کمیته و توده های عظیم منطقه وجود داشته باشد. همین طور که سازمان محلی توسعه پیدا می کند. باید کوشش شود که کمیته ی رهبری ناحیه به طور هم زمان به صورت بدنه رهبری سیاسی نیز عمل کند. بنابر این کمیته ی حزبی در ناحیه به اتفاق کمیته ی مرکزی، نقش ارگان حقیقی رهبری را در کل سازمان حزب به عهده خواهد داشت.

خطوط مرزی نواحی حزبی در حقیقت با منطقه ی جغرافیایی محدود نمی شوند. عامل تعیین کننده این است که کمیته ی ناحیه ای در موقعیتی باشد که بتواند فعالیت های تمام سازمان های محلی در ناحیه ی خود را به طور یک نواخت (هم سطح) رهبری کند. به محض این که انجام این کار غیر ممکن گردد، ناحیه باید تقسیم شده و نواحی جدید حزبی تشکیل شوند.

هم چنین در کشورهای بزرگ، لازم است که سازمان های واسطه ای به منظور حلقه ارتباطی بین کمیته ی مرکزی و کمیته های محلی موجود باشند. در شرائطی معینی ممکن است خوب باشد که به بعضی از این سازمان های واسطه ای مثلاً سازمانی در یک شهر بزرگ با تعداد زیادی عضو، نقش رهبری داده شود. ولی به عنوان یک قاعده ی کلی باید از آن جلوگیری کرد چون که باعث عدم مرکزیت می شود.

سازمان های محلی

۴۵- سازمان های واسطه ای بزرگ عبارتند از، سازمان های محلی حزب، گروه هایی از مناطق روستائی یا از شهرهای کوچک و یا از نواحی مختلف شهرهای بزرگ.

هر سازمان محلی حزب که به اندازه ای رشد کند که به عنوان یک سازمان قانونی وجود داشته باشد ولی نتواند جلسات مجمع عمومی خود را با شرکت تمامی افراد عضو خود برگزار کند، باید به چند قسمت تقسیم شود.

در هر سازمان حزبی، اعضا باید برای فعالیت های روزانه ی حزب گروه بندی شوند. در سازمان های بزرگ، ممکن است عاقلانه باشد که گروه های مختلف را به صورت قسمت های دسته جمعی، ترکیب کرد. به عنوان یک قاعده، این گونه اعضا باید در یک گروه متشکل در محل کار خود یا هر جای دیگر شرکت داشته و فرصت ملاقات یکدیگر را در جریان فعالیت روزانه ی خود داشته باشند. هدف از این گونه گروه های دسته جمعی این است که کار حزب بین گروه های اجرائی مختلف و کوچک تقسیم شود و از مأمورین مختلف گزارشات مربوطه دریافت گردد و کاندیداهای عضویت تربیت شوند.

کنگره ی کمونیست بین الملل

۴۶- کل حزب باید تحت هدایت کمونیست بین الملل باشد. دستورات و تصمیمات هیئت اجرائی بین الملل در باره ی روش هایی که شامل احزاب وابسته می شود، باید در درجه ی اول به کمیته های مرکزی این احزاب ارسال شده و از طریق این کمیته ها یا به بعضی کمیته های مخصوص و یا به کل اعضا ابلاغ گردد. مصوبات و رهنمودهای بین المللی طبیعتاً توسط حزب و هر عضو آن حزب، باید اجرا گردند.

کمیته ی مرکزی و دفتر سیاسی

۴۷- کمیته مرکزی حزب در کنگره حزب انتخاب شده و در مقابل آن مسئول می باشد. کمیته ی مرکزی از بین افراد خود تجمع کوچک تری را که شامل دو سوکمیسیون می شود، برای فعالیت سیاسی تشکیل می دهد. هر دوی این سو کمیسیون ها برای کارهای سیاسی و جاری حزب مسئول هستند. این سو کمیسیون ها یا دفاتر، ترتیبات لازم را برای برگزاری جلسات مشترک کمیته ی مرکزی که در آن ها تصمیمات نسبتاً مهم باید گرفته شود، می دهند، هر جا قرار است که در کمیته ی مرکزی تصمیمی گرفته شود که در کل زندگی حزب مؤثر باشد، برای این که اوضاع کلی و سیاسی به خوبی مطالعه شده و ایده ی صحیحی از حالت و امور حزب به دست آید، باید افرادی از نواحی مختلف در آن شرکت کنند. به همان دلیل وجود اختلاف عقاید در مورد تاکتیک های عملی که جنبه جدی داشته باشد، نباید از طرف کمیته ی مرکزی مورد کتمان قرار بگیرد. برعکس، این عقاید باید در کمیته ی مرکزی مطرح شوند ولی دفتر سیاسی کوچک تر (polit-bureau) باید به طور هماهنگ (ormunif) هدایت شده و برای آن که بتواند سیاست محکم و مطمئن داشته باشد. باید قادر باشد که به اختیارات خود و هم چنین اکثریت قابل ملاحظه ای از کمیته ی مرکزی تکیه نماید. بنابر این مبانی، کمیته ی مرکزی حزب، به خصوص در مورد احزاب قانونی، در کمترین مدت قادر خواهد بود که پایه های محکمی برای انضباط در داخل حزب تشکیل دهد، البته اطمینان بی قید و شرط اعضای حزب به آن نیز کاملاً لازم است. در همین مواقع تردیدها و انحرافات ممکن و موجود در کمیته را می توان شناخت، این گونه انحرافات در حزب را می توان قبل از این که به درجه ای برسند که باید در مقابل کنگره قرار داده شوند. از میان برداشت.

تقسیم کار در سو کمیسیون

۴۸- هر یک از کمیته های رهبری حزب باید کارش را بین اعضاء خود تقسیم کند تا در قسمت های مختلف کار بازدهی مناسب به دست آید. برای این کار ممکن است ایجاد کمیته های مخصوص لازم باشد. مثلاً کمیته هایی برای تبلیغ، برای کارهای تألیفی روزنامه، برای مبارزات انتخاباتی اتحادیه های کارگری، برای ارتباطات و غیره. هر کمیته مخصوصی تحت دستور کمیته ی مرکزی و یا کمیته ی ناحیه ای است. کنترل فعالیت چنین کمیته ای و هم چنین ترکیب اعضاء آن باید در دست کمیته ی ناحیه ای و در مواقع لازم، در دست کمیته ی مرکزی باشد.

ممکن است عاقلانه باشد که گاه گاهی مشاغل و دفاتر افرادی که به کارهای مختلف حزبی مثل مؤلفی روزنامه، سازماندهی، ترویج و غیره اشتغال دارند عوض شود. البته به شرطی که باعث اختلال زیادی در کار حزب نشود. مؤلفین روزنامه و مروجین باید در یکی از گروه های حزبی برای انجام کارهای روزمره ی حزب شرکت داشته باشند.

گزارش کمیته ی مرکزی

۴۹- کمیته ی مرکزی حزب، مثل کمونیست بین الملل، این اختیار را دارد که در هر زمان از کمیته ی سازمان های کمونیستی، از ارگان های آن ها و از اعضایشان گزارش بخواهد. نمایندگان کمیته ی مرکزی و رفقای آن که از جانب آن منصوب می شوند. باید بتوانند در کلیه ی جلسات با داشتن حق صحبت و تصمیم شرکت کنند. کمیته ی مرکزی حزب همیشه باید عده ای کمیته های سیاسی در اختیار خود داشته باشد (یعنی کمیته هایی که برای تعلیم و مطلع نمودن ارگان های رهبری در نواحی و

مناطق مختلف هستند و این کار را در مورد مسائل سازمانی و سیاسی نه فقط کتبی بلکه به طور مستقیم و شفافی و مأمورین مسئول انجام می دهند).
 هر سازمان و یا بخش حزب و هم چنین هر فرد عضو حزب، این حق را دارد که در هر زمان، خواست ها، پیشنهادات، نکات و یا شکایات خود را مستقیماً به کمیته ی مرکزی حزب و یا بین الملل ارسال دارد.

اطاعت گروه های کوچک تر از بزرگ تر

۵۰- دستورات و تصمیمات ارگان های رهبری، برای سازمان های تحت رهبری آن ها و افراد عضویشان واجب الاجرا هستند. مسئولیت های ارگان های رهبری و وظیفه جلوگیری از خطا یا سوءاستفاده آن ها از مقامات رهبریشان را فقط تا حدی می توان رسماً تعیین کرد. هر چه مسئولیت رسمی آن ها کمتر باشد (مثلاً در احزاب غیر قانونی)، تعهد آنان برای مطالعه ی عقاید اعضاء به دست آوردن اطلاعات جامع و مرتب، و گرفتن تصمیم پس از اندیشه و تأمل، بیشتر می شود.

۵۱- افراد عضو حزب باید متعهد باشند که همیشه به عنوان افراد منضبط یک سازمان مبارز عمل کنند. هر گاه در مورد چگونگی پیشبرد کاری، اختلاف عقیده بروز کند، باید ابتدا در درون ارگان حزبی راجع به آن بحث شود و انجام کار بر طبق تصمیمات اخذ شده در ارگان باشد، حتی اگر تصمیم ارگان یا کمیته حزبی در نظر بقیه ی اعضا غلط جلوه کند. این رفقا در تمام فعالیت های عمومی خود هرگز این نکته را نباید از نظر دور کنند که بدترین شکل رفتار غیر انضباطی و بزرگ ترین اشتباه نظامی، جلوگیری و شکستن اتحاد در جبهه ی مشترک می باشد.

برای هر فرد عضو، دفاع از حزب کمونیست، و بالاتر از همه، کمونیست بین الملل، در مقابل دشمنان کمونیسم، یک وظیفه ی خطیر است. برعکس، فردی که این را فراموش کند و در انظار عمومی به حزب یا به کمونیست بین الملل حمله کند، یک کمونیست بد است.

۵۲- نظام نامه های حزب را باید طوری تنظیم کرد که عامل تأخیر نبوده بلکه به صورت نیرویی کمک کننده برای ارگان های رهبری حزب در توسعه ی کار کمونیستی کلیه ی سازمان های حزبی و پیشرفت مداوم در فعالیت حزب باشند. تصمیمات بین الملل باید فوراً توسط احزاب وابسته اجرا شوند حتی در مواردی که تغییرات مربوطه در نظام نامه های موجود و تصمیمات حزبی را می توان تنها در زمان های بعدی رسماً تصویب کرد.

بازنویس: یاشار آذری

آدرس اینترنتی کتابخانه: <http://www.javaan.net/nashr.htm>

آدرس پستی: BM IWSN , London WC1N ۳XX, UK

ایمیل: yasharazarri@yahoo.com

مسئول نشر کارگری سوسیالیستی: یاشار آذری

تاریخ بازنویسی: ۱۳۸۴